

Etiske retningslinjer for Mental Helse Ungdom

Innledning

Organisasjonskultur er gjennomgående noe uskrevet - det normerer hvordan vi skal oppføre oss i organisasjonen. Kompetansen – de innlærte holdningene – vil instinktivt forme handlingsmønstre i organisasjonsarbeidet. Dette krever at temaet tas opp og diskuteres jevnlig, vedlikeholdes og videreutvikles. Prosessen er en del av målet.

Vi legger Mental Helse Ungdoms egne politiske verdier til grunn: mot, åpenhet og likeverd. Formålet med etiske retningslinjer er å klargjøre Mental Helse Ungdoms forventninger til og reaksjoner på personlig adferd hos våre ansatte og tillitsvalgte på alle nivåer.

Mental Helse Ungdom skiller seg fra en bedrift fordi vi i hovedsak består av tillitsvalgte. Tillitsvalgte er frivillige til sine verv, gitt tillitt av organisasjonen. Retningslinjene gjelder personlig adferd generelt og spesielt ved representasjon for organisasjonen på reiser, kurs og andre arrangementer. Retningslinjene er ikke uttømmende.

Oppfølging

Mental Helse Ungdoms etiske retningslinjer skal årlig være gjenstand for diskusjon og evaluering i sentralstyret. Lokallagene i Mental Helse Ungdom har ansvaret for å sikre at de etiske retningslinjene blir forankret i organisasjonen og diskutert lokalt. Det skal utarbeides et eget skoleringsopplegg for å jobbe med organisasjonskultur i organisasjonen.

I forbindelse med større arrangementer som Mental Helse Ungdoms Landsmøte, styre- og strategisamlinger, regionrådsmøter og lignende skal det i forkant diskuteres hvordan deltakerne skal ivaretas og de etiske retningslinjene skal tas opp. I forkant av Mental Helse Ungdoms Landsmøte skal de etiske retningslinjene sendes ut til alle delegatene. Mental Helse Ungdoms medlemmer skal være trygge på at de skal kunne si fra dersom de opplever noe ubehagelig.

I evalueringer etter større arrangementer skal det alltid stilles spørsmål om deltagerne har opplevd noe i strid med de etiske retningslinjene. Det skal i den forbindelse også bli opplyst om kontaktpersoner for varsling dersom medlemmer ønsker det.

Organisasjonskultur

En god organisasjonskultur er en god markedsføring av Mental Helse Ungdom – utover politikken vi står for. God organisasjonskultur fremmer rekruttering og bidrar til at medlemmene trives og forblir i organisasjonen.

Møteplasser og sosialt miljø

Like viktig som gode møteplasser er å by på et godt sosialt miljø. Mental Helse Ungdom skal være en inkluderende og imøtekommende organisasjon. Tillitsvalgte har et særskilt ansvar for å ta vare på nye medlemmer, passe på at de trives og arbeide for et positivt og godt sosialt miljø. De skal være forbilder på konferanser, årsmøter og andre tilstelninger der medlemmer, presse eller andre utenforstående er til stede. Det betyr at alle tillitsvalgte må opptre som forbilder.

Menneskene

I Mental Helse Ungdom inkluderer og verdsetter vi medlemmer med ulike kompetanser og fortrinn. Organisasjonen trenger bredden av mennesketyper. Mental Helse Ungdoms tillitsvalgte skal ikke være arrogante, men være imøtekommende og være bevisst på egen rolle.

Sosiale medier

Sosiale medier (SoMe) gir hver og en mulighet til å være sosiale, forme eget image, skaffe tilhengere/velgere, bygge et nettverk og oppnå kontakt med øvrige mediekkanaler. SoMe er først og

fremst en mulighet, men uvettig bruk kan føre til stor negativ oppmerksomhet, både for den enkelte og for organisasjonen. Som tillitsvalgt i Mental Helse Ungdom er du også det når du kommenterer, deler og liker ting som legges ut på Sosiale medier.

Grunnleggende forventninger

- Du er kjent med Mental Helse Ungdoms retningslinjer, og medvirker til at de blir fulgt.
- Du er kjent med Mental Helse Ungdoms prinsippprogram og arbeidsprogram.
- Du etterlever organisasjonens vedtekter.
- Du avstår fra handlinger eller ytringer som kan svekke tilliten til Mental Helse Ungdom.
- Du behandler alle med høflighet og respekt.
- Du søker å påvirke medlemmer og samarbeidspartnere til å holde en høy etisk standard.

Diskriminering og trakassering

Mental Helse Ungdom aksepterer ingen form for trakassering, diskriminering eller annen utilbørlig adferd overfor personer du forholder deg til. Mental Helse Ungdom legger til grunn at uønsket seksuell oppmerksomhet er seksuell trakassering. Dette gjelder også på sosiale medier. Rusmidler

Mental Helse Ungdom følger norsk lov. På Mental Helse Ungdoms arrangementer skal hovedregelen være at arrangementene er alkoholfrie. Dersom det skal søkes om servering av alkohol, skal denne søknaden rettes til generalsekretæren, jamfør organisasjonens alkoholpolitiske retningslinjer.

Hvis søknad om alkoholvering er innvilget, skal til enhver tid være edruvakter som er ansvarlige for arrangementet, det skal tydelig skilles mellom de som er over og under 18 år, og det må være et synlig alkoholfritt alternativ tilgjengelig. Det skal ikke under noen omstendigheter gis alkohol til mindreårige. Ledere i Mental Helse Ungdom har et særlig ansvar og er forbilder i organisasjonen.

Mobbing

Mobbing skal ikke forekomme i Mental Helse Ungdom. Mental Helse Ungdom skal være en organisasjon som evner å skape et trygt og godt miljø for medlemmene våre. Dette gjelder også dersom mobbingen foregår på sosiale medier og utenfor arrangementer i organisasjonens regi.

Rolleforståelse

Tillitsvalgte må ha et bevisst forhold til at de oppfattes å representere Mental Helse Ungdom også i sammenhenger som ikke direkte kan knyttes til arbeidet for Mental Helse Ungdom. Handlinger, holdninger og utsagn vil hefte ved både tillitsvalgte og Mental Helse Ungdom selv om de er foretatt eller kommet til uttrykk i privat sammenheng. Som tillitsvalgt har man et ansvar for å bidra til en god organisasjonskultur hvor alle trives.

Med roller, titler, posisjoner og alder følger makt. Mange ser opp til og har stor respekt for mennesker med makt. Vær særlig bevisst på en ubalanse i maktforholdet i din omgang med andre. Ikke misbruk din posisjon. Medlemmer i Mental Helse Ungdom ser opp til tillitsvalgte og det er viktig å ha et bevisst forhold til dette, da man har en større status enn man kanskje er bevisst på selv. Det forventes at man har et bevisst forhold til relasjoner man innleder, spesielt der det er ubalanse i maktforholdet.

Integritet, styreverv, (bi)arbeid og betalte oppdrag

Som Mental Helse Ungdom-tillitsvalgt skal du ikke behandle en sak eller søke å påvirke avgjørelsen dersom du er inhabil eller andre særegne forhold foreligger som svekker tilliten til din uavhengighet.

Som tillitsvalgt er du åpen om styreverv, (bi)arbeid og betalte oppdrag, og oppgir relevante økonomiske interesser. Er det taushetsbelagt informasjon knyttet til slike interesser, har du et

særskilt ansvar for å ikke komme i en inhabilitetsposisjon. Ansatte i Mental Helse Ungdom skal klarere det nevnte med generalsekretær og medlemmer av sentralstyret skal klarere det nevnte med leder i Mental Helse Ungdom.

Gaver, turer, bedriftsbesøk m.m.

Du sier nei takk til gaver eller andre goder som kan oppfattes som utilbørlige fordeler med bakgrunn i din posisjon som tillitsvalg. Tillitsvalgte må ha et bevisst forhold til at organisasjoner og andre forsøker å påvirke politisk når tillitsvalgte blir invitert til turer, bedriftsbesøk med mer.

Ivaretagelse av de yngste

Tillitsvalgte har et ekstra ansvar på arrangementer der medlemmer fra Mental Helse Ungdom er til stede fordi man er et forbilde og skal opptre deretter. Mindreårige skal ikke under noen omstendigheter ha tilgang til alkoholholdige drikkevarer. På alle arrangementer skal det sikres at de yngste har et godt tilbud.

På arrangementer med overnatting skal informasjon til foreldre være tilgjengelig. Kontaktinformasjon til ansvarlige på arrangementet skal være sendt til yngre medlemmer.

Organisatorisk:

Mental Helse Ungdom er en stor organisasjon. Organisatoriske problemer kan raskt oppstå. Tillitsvalgte har ansvar for å rapportere til generalsekretær dersom det er usikkerhet rundt medlemsføring, regnskapsføring eller andre organisatoriske anliggende. Lokallagene i Mental Helse Ungdom må ha et bevisst forhold til støttebeløp som mottas og det er bedre å forhøre seg en gang for mye enn en gang for lite. Alle Mental Helse Ungdoms lokallag må ha et bevisst forhold til regnskapsføring og ha gode økonomiske retningslinjer, og følge organisasjonens økonomireglement.

Politisk

Mental Helse Ungdom er en organisasjon med stor politisk takhøyde, hvor politisk debatt internt og eksternt er helt avgjørende. Vi legger Mental Helse Ungdoms egne politiske verdier til grunn: mot, åpenhet og likeverd.

Mental Helse Ungdom har mange tillitsvalgte. Det kan også medføre ulike presseutspill i form av pressemeldinger, resolusjoner og leserbrev.

Skulle det likevel komme presseutspill som Mental Helse Ungdom ikke har vedtatt politikk på, og som virker svært støtende, rasistisk, etc, vil Mental Helse Ungdoms sentralstyre dementere saken. I politiske saker må Mental Helse Ungdom sin politikk ligge til grunn, ut over dette må skjønn i stor grad benyttes.

Varsling i Mental Helse Ungdom

Varsling er å gå videre med mistanke eller visshet om kritikkverdige forhold til noen som kan gjøre noe med det. Med kritikkverdige forhold menes brudd på Norges lover, Mental Helse Ungdoms vedtekter og reglement, eller brudd med Mental Helse Ungdoms etiske retningslinjer. Overtredelsen kan gjelde både personlig adferd, politisk eller organisatorisk overtramp.

Rett og plikt

Mental Helse Ungdom oppfordrer alle til å varsle om kritikkverdige forhold så tidlig som mulig fordi det kan være positivt for de impliserte å rydde opp i et kritikkverdig forhold så tidlig som mulig. Mental Helse Ungdom er heller ikke tjent med at kritikkverdige forhold i organisasjonen holde skjult. Den som varsler skal ikke møte represalier for dette. Terskelen for å varsle skal være lav i Mental Helse Ungdom og alle ledd i organisasjonen har et ansvar for bevisst å jobbe for dette.

Du har plikt til å varsle om kriminelle forhold i organisasjonen.

Du plikter å vurdere forhold i fortid og nåtid knyttet til egen person som er av en slik art at andres tillit til deg ville vært svekket om det var kjent. Slike forhold skal den enkelte selv melde fra om.

Informasjon om andre medlemmers personlige situasjon, og varsler de mottar skal håndteres i fortrolighet. Det skal varsles til riktige personer og skal ikke være et samtaletema utover dette. Det er medlemmene selv som eier sin egen historie.

Ved en eventuell politietterforskning vil Mental Helse Ungdom være nødt til å utlevere informasjonen organisasjonen sitter på til politiet.

Hvem skal det varsles til?

- Som utgangspunkt skal saker varsles til Generalsekretæren i Mental Helse Ungdom.
- Dersom varsleren ønsker å varsle eksternt har det blitt opprettet et eksternt varslingsombud.

Niels-Christian Schelver Petersen: nc@legal.no eller 90 61 99 05

Lokallagsledere og andre tillitsvalgte har plikt til å varsle om både konkrete hendelser og bekymringer videre til Generalsekretæren i Mental Helse Ungdom. Det er avgjørende at lokallagslederne ikke foretar en selvstendig vurdering om ikke å varsle generalsekretær, men uansett varsler så fort som mulig, enten det er en liten eller stor hendelse som har innvirkning på organisasjonen.

Dersom Mental Helse Ungdom varsles lokalt skal varslingen også gå til generalsekretæren i Mental Helse Ungdom. Dette er avgjørende for å sikre likebehandling og konsekvent håndhevelse av de etiske reglene.

Vedtatt av sentralstyret i Mental Helse Ungdom den 06.06.2020.

Sentralstyret